

Trygge i nytt hjem

 FORUT

**RAPPORTMAGASIN
SOMMEREN 2025**

Takk for at du bidrar til å gjøre verden tryggere for barn.

Dette bidro du til i 2024

Kjære FORUT-venn!

Hvordan kan vi – hver og en av oss – bidra litt til at verden kan bli tryggere for barn?

I ei smertelig urolig tid, der krig og politisk uro preger nyhetsbildet, vil jeg slå et slag for håpet.

Håpet har dårlige vilkår nå. Verden har blitt mer utrygg. Massive kutt i amerikansk bistand har fått katastrofale følger. Andre land kutter også i sitt utviklingssamarbeid, og kvinner og barns rettigheter har opplevd store tilbakeslag. Smerten som følger med gir oss dårligere psykisk helse, enten vi er direkte rammet eller er tilskuere til alt det vonde.

Motgiften til håpløshet er engasjement og solidaritet, at vi opplever å kunne gjøre noe. Vi kan bidra til at de rundt oss opplever trygghet, og vi kan dele historier om håp fra våre nære omgivelser og fra andre land. For det er mye godt som skjer, og du som mottar dette rapportmagasinet har bidratt til det.

Derfor vil jeg takke varmt for at du har støttet FORUTs arbeid det siste året. Ditt bidrag har gjort at flere barn er trygge.

I dette rapportmagasinet løfter vi fram tall og historier om barn, kvinner og menn som har fått omsorg og beskyttelse, mulighet til vekst, læring og bedre helse, og som har fått støtte til å bruke sin stemme og til å bli hørt. Sammen har vi bygget sikkerhetsnett og håp.

Behovet er så stort! Verdens barn trenger mer enn noensinne at vi kjemper for deres rett til trygghet og utvikling. Takk for at du er med videre – for trygge barn kan forandre verden.

Ta vare på håpet.

*Ida Oleanna Hagen,
generalsekretær*

Norge

60.000 barn i Norge har lært om verden og bidratt til forandring ved å delta i FORUTs kampanjer i skoler og barnehager

Sierra Leone

Zambia Malawi

5000 barn har fått tilgang til skolegang

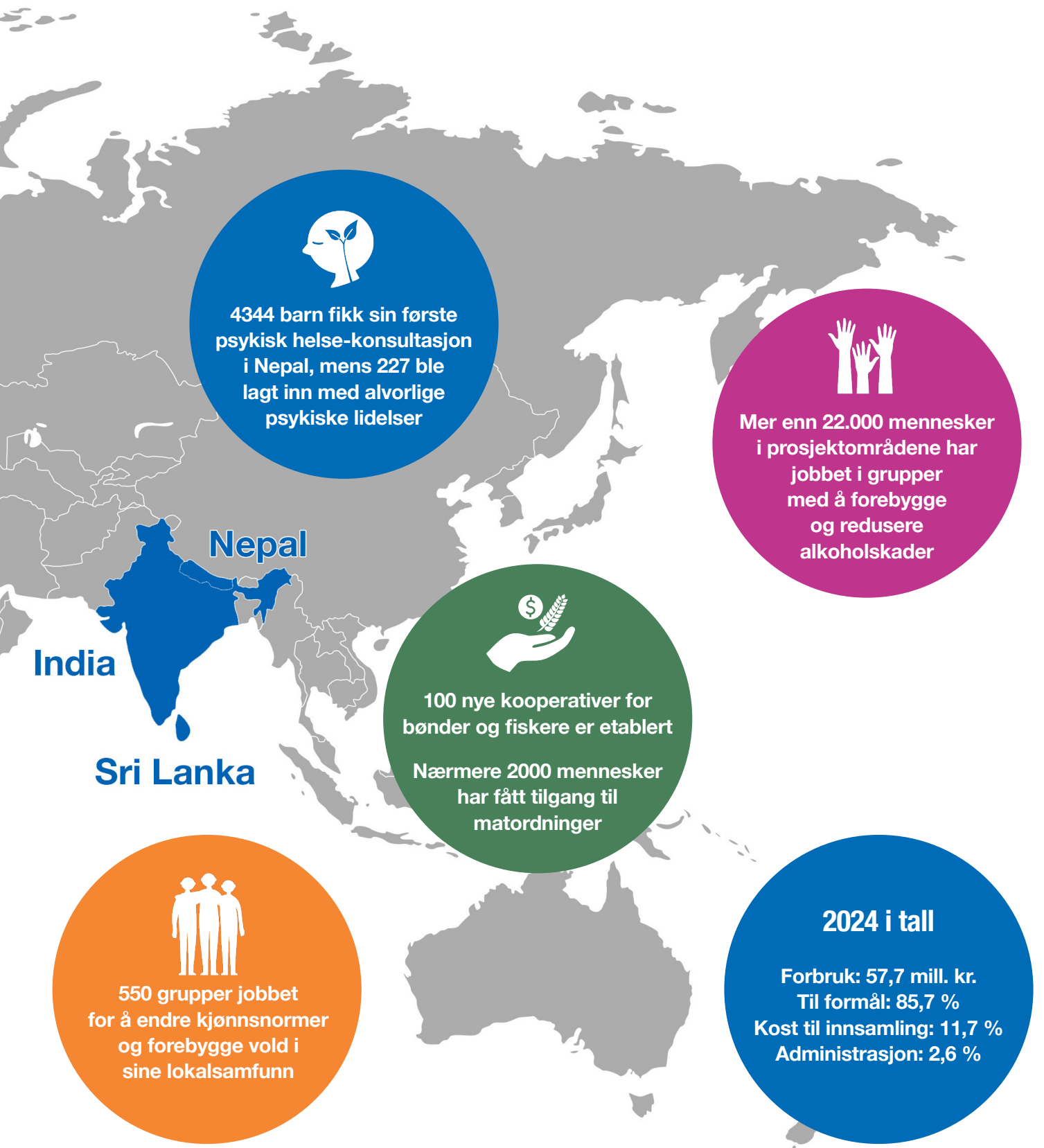
 FORUT

Roald Amundsens veg 1B • 2816 Gjøvik • Tlf: 61 18 74 00 • E-post: forut@forut.no • www.forut.no

Facebook: FORUT - Solidaritetsaksjon for utvikling **LinkedIn:** FORUT **Instagram:** @FORUTFORUT

- FORUT støttes økonomisk av fastgivere, norske skoler og barnehager, norske virksomheter og Norad.
- FORUTs eierorganisasjoner er IOGT, Juvente og Juba.
- FORUT er medlem av Innsamlingskontrollen og Etisk Handel Norge.

FORUTs formål er utviklingssamarbeid med partnere i sør, handel med sør, politisk påvirkning og opplysningsarbeid i Norge.

FORUT samarbeider med 17 partnerorganisasjoner i Asia, Afrika og Latin-Amerika. To er regionale alkoholpolitiske allianser i Afrika (skraverte felt på kartet), en er en global alkoholpolitisk allianse og en er en regional allianse i Latin-Amerika.

Forsidebildet: Jenny (25) og Kashvin (2) har fått et nytt hjem nord på Sri Lanka etter å ha vært flyktninger i mange år. Les deres historie på side 4.

Kashvin (2) er trygg i nytt hjem

Lille Kashvin har det godt på armen til mamma Jenny (25). Her i det nye huset trenger han ikke være redd for det kraftige regnet eller farlige dyr.

– Vi føler oss trygge nå, og hele familien kan endelig bo sammen. Her kan vi lage oss et godt liv. Kashvin kan få en utdanning og en framtid, sier Jenny.

Kashvins bestemor mistet hjemmet i 1995 under borgerkrigen på Sri Lanka. Etter først å ha levd mange år i flyktningeleirer, så i et skur i flere år, har familien som nå teller sju blitt gjenbosatt.

Det betyr at de har flyttet inn i et lite, midlertidig hus på sin egen tomt, med et toalett og en brønn. Endelig har de et godt grunnlag for å bygge et nytt liv. Nå som de har et sted å høre til, får de nemlig etter hvert støtte fra myndighetene til å bygge et mer permanent hus på tomten si.

Borgerkrigen fra 1983 til 2009 har satt dype spor. Det er lenge siden krigen var slutt, men fortsatt pågår det krevende mineryddingsarbeid og nye områder

frigjøres for gjenbosetting i nord.

Kashvin har ikke opplevd krigen, men han har kjent på trusselen fra naturkreftene. Det kraftige regnet på Sri Lanka kan være farlig, og det ødela skuret de tidligere bodde i. Gang på gang ble eiendelene og maten deres ødelagt. Det var mangel på privatliv, og Jenny beskriver denne tiden som svært tung for familien.

Det er elever på Sandefjord videregående skole som har finansiert det nye huset, brønnen og toalettet gjennom sin solidaritetsaksjon. Skolen har, sammen med Hetland videregående skole i Stavanger, i mange år samarbeidet med FORUT om gjenbosetting av flyktninger på Sri Lanka.

Bestemor Sasikala (49) er svært takknemlig for muligheten familien har fått. Hun mener at særlig brønnen er av stor betydning.

– Før måtte vi gå en halv kilometer for å få tak i vann. På grunn av brønnen kan vi nå dyrke vår egen mat på vår egen tomt. Det er takket være elever i Norge, sier hun.

Trygge barn i ny barnehage

Landsbyen til Hamphless (6) i Malawi har fått en ny og flott barnehage. Den er en stor oppgradering fra den gamle, som både var for liten og i dårlig stand. Barn som har deltatt i FORUT Barneaksjonen i Norge har finansiert den nye barnehagen.

– Nå kan flere barn gå i barnehage i stedet for å være hjemme. De kan starte skolegangen sin. Det er veien ut av fattigdom, sier Roseness Losani, som jobber i den nye barnehagen.

Lokalt ledet utvikling

Det er 40 år siden FORUT og APSA i Bangalore i India startet å samarbeide med et felles mål om å gjøre barn i India tryggere. Siden den gang er tusenvis av barn reddet ut av barnearbeid, vold og overgrep.

I september 2024 besøkte APSA-lederne Lakshapathi Pendyala og Sheila Devaraj Norge for å dele sine erfaringer med lokalt ledet utvikling.

Barneekteskap endelig forbudt i Sierra Leone

En stor seier det siste året har vært innføringen av en lov som forbyr barneekteskap i Sierra Leone. Det har FORUTs partnerorganisasjoner i landet jobbet hardt for. De jobber nå for å få gjennom en barnerettighetslov som også forbyr kjønnslemlestelse av jenter.

Redder kvinner fra vold og overgrep

Det finnes mange helter i FORUT-familien. To av dem heter Karti og Nirmala.

De jobber med å møte ofre for kjønnsbasert vold i Vavuniya på Sri Lanka, og de har gjort mye riktig for å skape trygge rammer for varsling. Faktisk er hele 60 % av tilfellene av kjønnsbasert vold som ble rapportert inn og henvist videre i FORUTs samarbeidsland i 2024 fra nettopp Vavuniya.

Karti og Nirmala ser at den økende forekomsten av kvinner som ser seg nødt til å arbeide, spesielt som hushjelper i andre land, er totalt uten beskyttelse. De kommer hjem med forferdelige historier om hva de har blitt utsatt for.

– Noen ganger er ikke historiene til å bære, sier Karti (til venstre på bildet).

Noe av grunnen til det høye antallet saker fra dette området, er tett samarbeid med et krisemottak for kjønnsbasert vold på distriktssykehuset i Vavuniya. Dermed får kvinnene et trygt sted å være, rettshjelp og helsehjelpen de trenger.

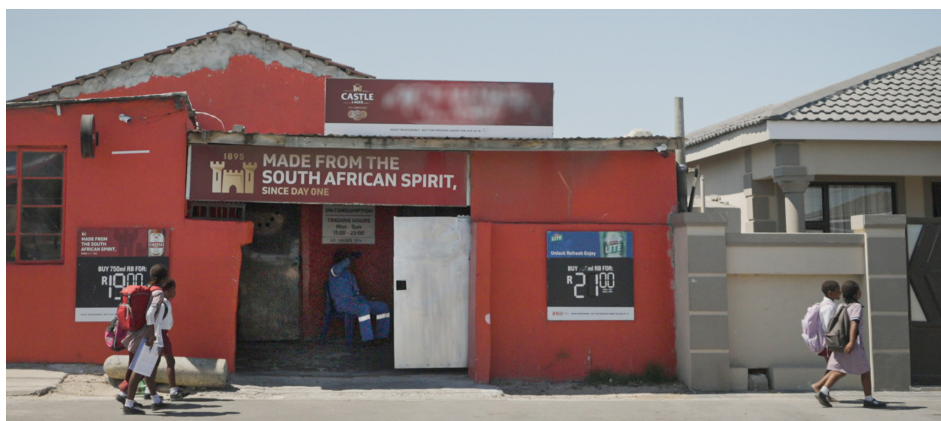
Gratis bind i India

Barn og ungdom i Bhima Sangha-grupper, som er fagforeninger for arbeidende barn, har klart å få tilbake et offentlig program for gratis sanitetsbind til jenter i India. Men for at det skal være rettferdig, har de denne gangen klart å flytte distribusjonen fra skolene til sykehusene. På den måten kan barn som må jobbe og ikke går på skolen også få tilgang til ordningen.

Dette viser hvor viktig det er at barn kjenner sine rettigheter og deltar i beslutningsprosesser som angår dem. Trygge barn kan forandre verden!

Rus som utviklingshinder

Hindrer utvikling i Afrika

Oljefondet eier aksjer for 138 milliarder kroner i alkoholselskaper som driver aggressiv markedsføring og svekker muligheten for forsvarlig alkoholpolitikk i afrikanske land.

Alkoholindustrien har pekt ut den unge befolkningen i Afrika som sitt viktigste vekstmarked. Nå har FORUT har lansert en rapport fra Universitetet i Stirling som dokumenterer 61 eksempler på alkoholindustriens aktiviteter i seks afrikanske land.

Rapporten viser blant annet at mange tiltak som er rettet mot unge, ville vært ulovlige i Norge. Et konkret eksempel i rapporten er fra Sør-Afrika. Der har alkoholselskaper systematisk motarbeidet ny alkohollovgivning, blant annet gjennom lobbyvirksomhet, donasjoner og finansiering av alternative konsekvensutredninger.

Du kan lese mer om saken og engasjere deg på oljefondetsalkoholproblem.no

Effektiv forebygging

I flere av FORUTs samarbeidsland jobber grupper med barn, ungdom, kvinner og menn for å forebygge skader fra alkoholbruk. De mest imponerende resultatene kommer fra Malawi, der jentespeiderorganisasjonen MAGGA det siste året har mobilisert mer enn 12.000 barn og unge fordelt på 300 grupper. Disse speiderne gjør en stor innsats med å spre kunnskap om alkohol og barns rettigheter. I tillegg lager de trygge arenaer der barn kan møtes og utvikle seg.

Å hjelpe hjelperne å hjelpe

40 mennesker sitter i et møterom på et hotell i Colombo, Sri Lanka. Vi skal alle trekke pusten inn, holde for øyne og ører og summe som bier når vi puster ut igjen.

Det er Bhagawati Shrestha (bildet over) som gir instruksjoner. Hun er leder av Balika Peace Home i Nepal, et krise- og transittmottak for jenter.

– Denne øvelsen gjør vi sammen med jentene når de har mareritt, flashbacks eller opplever stress, sier hun.

Hun møter daglig barn og ungdom med traumer etter seksuallisert vold, overgrep og kriser.

Hvordan kan vi best møte barn som har opplevd det verste, og hvordan kan vi hjelpe oss selv til å være gode hjelpere? I oktober 2024 var medarbeidere fra FORUT og åtte av våre partnerorganisasjoner fra Sri Lanka, Nepal og India samlet i Colombo for å lære mer om traumer hos barn, menn og kvinner etter seksuallisert vold. I mars 2025 var FORUTs afrikanske partnere samlet for å ta det samme kurset.

Hindre unødig lidelse

I sitt arbeid møter de ansatte i FORUTs partnerorganisasjoner sårbare barn og voksne hver eneste dag.

– Alle som arbeider med mennesker, og

særlig med barn, trenger kunnskap om hva som kan forårsake traumer og hvordan vi best kan møte mennesker som har opplevd det mest forferdelige. Vi er ikke medisinsk personell, så vår oppgave er å hindre unødig lidelse og forhåpentligvis støtte i riktig retning, sier Elin Kjeldstadli Hatlestad, programansvarlig for psykisk helse i FORUT (til venstre på bildet).

FORUT har de siste 10 årene i økende grad arbeidet med psykisk uhelse i utviklingssamarbeidet.

– Vi når ikke målet om god helse for alle uten at vi også arbeider med vår psykiske helse. Dette er altfor viktig til å overlate til psykiatere og psykologer alene. De fleste i våre samarbeidsland vil uansett aldri ha tilgang til helsepersonell. Den psykososiale støtten vi kan gi, er ofte den eneste som er tilgjengelig. Da må vi ha kunnskap, spesielt om traumereaksjoner, fortsetter Elin.

Psykisk helse på agendaen

FORUT har etablert et tett samarbeid med Mental Health and Human Rights Info – MHHRI. Dette er et nettverk av anerkjente psykologer som har utarbeidet manualer for ikke-helsepersonell om hvordan man kan håndtere traumer etter kjønnsbasert og seksuallisert

vold. FORUTs kurs skjer i samarbeid med psykolog Lise Ulvestrand (i midten på bildet).

Det startet med en manual for å hjelpe kvinner som var blitt utsatt for kjønnsbasert vold i krig og konflikt. Siden har det kommet en egen manual for menn og gutter som er utsatt for seksuallisert vold og en manual spesielt for barn utsatt for seksuelle overgrep. To av manualene har blitt utviklet i samarbeid med FORUTs partnere i India og Nepal.

– Dette er “training for trainers”. Alle som deltar på kurset, skal ha opplæring for sine kollegaer, andre organisasjoner, helsestasjoner og lokale myndigheter når de kommer hjem, sier Elin.

Å kunne mer om hvordan kropp og hjerne fungerer, både uten og med traumer, er en stor styrke. I tillegg er fellesskapet mellom alle partnerorganisasjonene en betydelig støtte. Dette er det viktigste som sitter igjen etter intense kursdager med kollegaer fra Asia og Afrika.

Enormt engasjement

I barnehager og på skoler over hele landet brukes høsten til å gjøre en innsats for andre. Læring og solidaritet går hånd i hånd i FORUTs pedagogiske aksjoner, Barneaksjonen og Skoleløpet.

Nærmere 60.000 barn har det siste året lært om livet for barn i Malawi og om mangel på toaletter på skoler i Sierra Leone, samtidig som de har samlet inn penger for å gjøre verden tryggere for barn. Nå står det blant annet en ny barnehage i Malawi og nye toaletter og brønner på en skole i Sierra Leone som bevis på engasjementet i Norge.

Læring og solidaritet
De pedagogiske oppleggene er tilpasset læreplaner og kan gjennomføres når som helst i løpet av året, men mange velger å jobbe med disse temaene i oktober. Rundt FN-dagen vrir det av foreldrekafe, basar, solidaritetsløp, loppemarked og mye mer rundt omkring i Norge til inntekt for FORUT.

– Vi er utrolig takknemlige, stolte og ikke minst rørt av innsatsen som legges ned i landets skoler og barnehager. Det er flott å se at de pedagogiske kampanjene til FORUT engasjerer og at barn over hele Norge lærer om hvordan barn i andre deler av verden har det, sier Kirsten Bjerkestrand Tschudi, pedagogisk kampanjeprodusent i FORUT.

Nominasjoner til Barneaksjonen

Silje Sirnes Winje og Maria Solheim ble nominert til spille-mannprisen i kategorien barnemusikk for sin plate med musikk fra FORUT Barneaksjonen i Malawi. Tekstene er skrevet av Åse Sirnes Winje og det er Christer Slaaen som har produsert musikken.

Barneaksjonen ble også nominert til årets kampanje på Fundraiserkonferansen 2024, sammen med Kreftforeningen og Amnesty.

– Nominasjonene er en anerkjennelse av at vi tar barn på alvor og lager materiell med høy kvalitet som skaper solidaritet og stort engasjement. Det er vi glade for, sier Tschudi.

Ett drivhus og to hjerter for barn i India

Ingvild Holen og Kirsti Brækstad, som jobber i biblioteket på Elverum videregående skole, tok for noen år siden initiativ til en egen skolehage. Der spirer det mer for hvert år som går, og inntektene fra plantesalget går til skolens FORUT-engasjement for å gjøre barn tryggere i India. De har årlig solgt planter for rundt 12.000 kroner.

Inspirerende artistgalla

27. oktober stilte en rekke fantastiske artister opp på Gjøvik kino & scene for å feire etableringen av et barnepsykiatrisk tilbud i Nepal. Konserten hadde et variert program der humorister, vokalist og musikanter på høyt nivå underholdt de over 300 fremmøtte. Kumar Bhattarai, lederen i CWIN Nepal, var til stede og fortalte om arbeidet for barns psykiske helse i landet.

Yoga forandrer verden

Oslo Yogafestival har gjennom mange år samarbeidet med FORUT. I år fyller festivalen 20 år og har donert hele 175.000 kr til å gjøre barn tryggere i Bangalore i India. Der driver nemlig FORUTs partner APSA «Drømme-skolen» for barn i slumområder. Festivalsjef Jannicke Wiel er her sammen med APSA-leder Sheila Devaraj.

Takk, Geirr

Artist Geirr Lystrup er død. Han har betydd enormt mye for FORUT og for mange andre både i Norge og ute i verden. Det var med han Barneaksjonen ble den suksessen den har vært siden. Han sang om Yebo fra Sierra Leone, Vasana fra Sri Lanka og Omis fra Nepal. Geirr stilte alltid opp for FORUT, senest på solidaritetskonserter i oktober. Vi er takknemlige for musikken, solidariteten og vennskapet. Han vil bli dypt savnet.

Nytt fra FORUT

Økonomi- og administrasjonsleder Lill Jørgensen er blitt pensjonist etter å ha jobbet 42 år i FORUT. Takk for imponerende innsats, arbeidsglede og grundighet gjennom hele organisasjonens historie.

FORUTs kampanjekoordinator, logistikkleder og potet Jan Blom-Jensen blir pensjonist høsten 2025. Takk for 27 år med engasjement og solid innsats på drift, infrastruktur og IT.

Marit Brende er ansatt som ny økonomi- og administrasjonsleder. Hun har lang erfaring som både regnskapsfører, leder og personalkonsulent.

Torstein Nybø er ansatt som markedssjef i FORUT. Han kommer fra stillingen som kulturhusleder for Hadeland kultursal og har også erfaring fra dokumentarfilmbransjen og er tidligere leder av Juvente.

Nødhjelp etter flom på Sri Lanka

Stormen som rammet Sri Lanka i november 2024 tvang mer enn 250.000 mennesker til å flykte fra hjemmene sine.

Krisen rammet de fattigste hardest, som bor i enkle hus og skur. Både hjem, brønner og avlinger ble ødelagt. Mange barn måtte slutte på skolen. De fleste elevene ved Kannakae Amman Vidyalayam Secondary School i Kilinochchi-distriktet fikk skolesakene ødelagt i uværet og flommen.

– Det var en fortvilet situasjon. Vi måtte flytte inn i barnehagen i landsbyen sammen med mange andre, for det er den mest solide bygningen der. Det var trangt og ubehagelig, forteller Thanusha (15) som går i 10. trinn. Hun sier at bøkene og de andre skolesakene ble ødelagt av alt vannet.

I Norge hadde mange lyst til å bidra. Penger fra FORUTs fastgivere ble bevilget til nødhjelpsarbeid. IOGT i Tromsø og mange privatpersoner bidro i en Spleis.

Nå har Thanusha og de andre elevene fått nytt utstyr og er tilbake på skolen. Sekkene de har fått er produsert av en lokal bedrift som FORUT har støttet for å skape arbeidsplasser. I tillegg har elevene fått oppgavebøker, pennal, blyant, penn og viskelær. Flere har også fått hjelp med nye skoleuniformer.

Det er de hardest rammede familiene som får hjelp, og det er myndighetene som kartlegger behov og koordinerer innsatsen. I tillegg til skolehjelpen får kvinner støtte til å starte opp igjen arbeid, brønner blir reparert og bønder får støtte til å så avlinger på nytt.

Slik kan du bidra til trygge barn

Du kan bidra til å beskytte barn mot vold, overgrep og omsorgssvikt, og styrke deres rettigheter.

Skann QR-koden for å komme i gang som giver.

